

СТАНОВИЩЕ

За дисертационния труд на доц. д-р Димка Гичева-Гочева
на тема „Към понятията *справедливо* и *справедливост* в практическата
философия на Аристотел“
за присъждане на научна степен "доктор на науките"
в професионално направление 2.3. Философия (Етика- История на етиката)
от доц. д-р Антоанета Николова, Югозападен университет „Неофит
Рилски“, Благоевград

Всички необходими материали са представени и организирани коректно. Всички условия и изисквания за придобиване на научната степен „доктор на науките“ са спазени, съгласно ЗРАСРБ, Правилника за прилагането му и Правилника за развитие на академичния състав на СУ „Св. Кл. Охридски“. *Предложеният за защита дисертационен труд за присъждане на научната степен „доктор на науките“ не повтаря темата и съдържанието на представения за придобиване на образователна и научна степен "доктор".*

Данни за дисертацията:

Дисертационният труд се състои от 338 страници, по-големи от стандартните, съответстващи на 346 страници. Състои се от въведение, три глави, разделени на части и подчасти, заключение, библиография и интернет-ресурси. Библиографията включва 445 заглавия на български, руски, немски, френски, английски, старогръцки и латински, както и 20 интернет-източници.

Съдържание на дисертацията:

Във въведението доц. Гичева-Гочева много коректно, ясно, изчерпателно и обосновано представя мотивите за написване на дисертационния труд,

степената на проученост на проблема, аргументира неговата актуалност и изяснява основните тематикати, към които се придържа изследването.

Тематични насоки са три: анализиране на схващанията за добродетелите и особено за справедливостта, които Аристотел наследява и усвоява от най-важните мислителити преди него; анализиране на начина, по който това наследство е преосмислено от Аристотел чрез създаването на оригинални понятия; изясняване на спецификата и обхвата на понятията *справедливо* и *справедливост*.

В първите две глави на дисертацията се прави задълбочено и обстойно проучване на мисловните пластове, предшестващи идеите на Аристотел.

В Първа глава „Справедливото и справедливостта според двамата създателити на историографията и в съвършената атическа трагедия“ са разгледани подробно в три взаимодопълващи се части възгледите за справедливото и справедливостта според произведенията на Херодот и Тукидид, както и разбирането за отвъдната справедливост според трагедията „Антигона“ на Софокъл.

Втора глава, „Справедливостта и справедливото – от Платон към Аристотел“, се състои също от три части. В първата се представят опитите за определяне на справедливостта и справедливото, и тяхното онтологическо промисляне в Държавата на Платон. Във втората се разисква персонификацията на добродетелите в „Персийския разказ“ на Сократ в Алкивиад. В третата се изяснява развитието на Платоновото и Аристотеловото мислене по отношение на въпроса за държавните и политическите уредби.

След като е анализирала с вниманието и прецизността на вещь мисловен археолог пластове, върху които се градят Аристотеловите разбирания, в трета глава авторката изследва тяхното осмисляне в самата мисловност на Аристотел. Тази глава също се състои от три взаимосвързани части, като първата е посветена на понятието и разбирането за справедливо, втората –

за справедливост, а в третата част чрез превод и коментар на едно от най-популярните съчинения на Аристотел, Никомаховата етика, се представя и дискутира употребата им.

Накрая следва убедително заключение, в което авторката поставя разработката си в контекста на съвременните, български и чуждестранни изследвания. Но не само това. Много пестеливо и същевременно напълно убедително Димка Гичева-Гочева съумява да постави идеите, кито разглежда, в контекста на съвременното ни съществуване – и като индивиди, и като част от по-големи общности.

Дисертационният труд се отличава с качества, които твърде трудно се постигат едновременно. От една страна това е задълбочено изследване на поставените въпроси, изключителна прецизност, майсторско шлифоване и детайлиране на нюансите, скруполюзно определяне и отграничаване на понятията. От друга страна в дисертацията присъства широта и обхват, които позволяват да се види мястото на всеки детайл в цялото, да се правят паралели и да се извеждат обосновани заключения. Тази едновременна широта и дълбочина, вплетена в изящната и хармонична тройна структура, съчетана с троичност на тематиките и сдвоеност на основните разглеждани понятия, не може да не впечатли. Не може да не впечатли и съчетанието от научна обективност и аргументираност и деликатно и немногословно изказаната човешка и гражданска позиция и съпричастност на авторката, която разкрива актуалността на древните идеи за днешния ден.

Добросъвестност, научна честност, всеотдайност, посветеност и страст – това са качества, които бележат начина на работа на Димка Гичева.

Приноси в дисертационния труд

Приемам напълно приносите, посочени от авторката. Като приноси моменти бих отбелязала освен това както оригиналността на темата, така и оригиналността на подхода към нея. Обстойните и компетентни тълкувания

на всички текстове, както и задълбоченото изясняване на смисъла на отделните понятия и техните взаимовръзки също несъмнено представляват приносен момент.

Публикации по дисертационния труд и автореферат

Публикациите на авторката и участията ѝ с доклади в национални и международни форуми напълно покриват изискванията за брой и представителност.

Авторефератът съответства на дисертационния текст и го представя коректно и изчерпателно.

Заклучение

Представената дисертация е самостоятелно, оригинално, съдържателно, богато на идеи и изводи научно произведение, чиито несъмнени достойнства биха представлявали гордост за всяка научна общност.

Убедено ще гласувам положително и предлагам на уважаемото научно жури да присъди на доц. д-р Димка Гичева-Гочева научната степен „Доктор на науките“ по професионално направление 2.3. Философия (Етика- История на етиката).

24. 09. 2019

София

Изготвил становището:

(доц. д-р Антоанета Николова)